

تصمیم به این نبوده هرگز از ابتدا

تهیه و تنظیم: سودابه درویش کارمند معاونت آموزش

گزارش از ساواک به شماره:

۵۰/۱۲/۲۵-۲۴/۹۲۰/۴۸۸۳۵

موضوع: نظری به افکار عمومی در جهت سیر صعودی قیمت ها و عوامل ناراضیاتی در جامعه؛

گرانی قیمت گوشت گوسفند و نگرانی های فراوانی که در این مورد برای همه مردم و مصرف کنندگان به وجود آورده است و بعداً اقدامات دولت در جهت برگرداندن قیمت ها به حال اول هنوز در اغلب مجالس و محافل در بین مردم مورد بحث و گفتگو بوده و هر یک به نوعی در این باره اظهار نظر و تفسیراتی می نمایند.

(خیلی محرمانه) به خصوص عنوان می شود که چرا باید کلیه این قبیل مسایل ناراضی زاد در مواقع مسافرت اهلی حضرت و غیبت معظم له در مملکت پیش بیاید و در هر سال به نحوی مختلف موجبات ایذاء و نگرانی مردم را سبب گردند یک سال نرخ اتوبوس را بالا می برند، یک سال نرخ تکامله تلفن را ترقی می دهند، یک سال نیز قیمت گوشت را گران و بعداً این گرانی را بدون اطلاع دولت و حزب و سایر مقامات و بدون کسب اجازه عنوان می نمایند به هر حال مردم این تحرکات را کاملاً حساب شده می دانند و معتقدند که باید ریشه اساسی داشته باشد و در مورد مسأله اخیر یعنی گرانی گوشت گفته می شود آقای منصور روحانی وزیر کشاورزی اطلاعات و بصیرت و تخصص لازم در امور کشاورزی و دامداری ندارد و برید خلیلی، که از سیاستمداران بازنشسته می باشد و گویا شخص مزبور ارتباطاتی با دستگاههای استعماری خارجی دارد و این تحریکات به توضیح او به آقای روحانی بود و چنانچه اقدام فوری دستگاه در جهت رفع نگرانی مردم و برگرداندن قیمت به حال سابق به عمل نیامده بود خدای نخواستہ خیلی جریانات ناگواری در پیش بوده است همچنین اظهار این که اگر عمل دولت و دستگاه در این زمینه

کاملاً اصولی و صحیح و منطقی بوده است چرا دولت فوراً حرف خود را پس گرفت و اگر صحیح نبوده پس چرا وزیر مسؤل را که رأساً اقدام نموده بود تنبیه نموده و یا او را از این کار کنار نگذارد به همین جهت این مسأله گمناکان توجه مردم را نسبت به تغییر دولت و یا حداقل ترمیم کلی در کابینه در سطح وزرای تعاون و کشاورزی مورد بحث قرار داده و موجب امیدواری مردم است البته مردم به هر عمل و اقدام دولت که در جهت تروصبه رفاه حال عمومی باشد خشنود و سپاسگزار بوده مثلاً اقدام اخیر دولت به منظور ارزان کردن ۲۰ ریال قیمت ماهی سفید و با ایجاد تسهیلاتی در زمینه ورود مسیوه در بین مردم حسن اثر داشته و کوچکترین قدم دولت را استقبال و با گرمی فراوان می پذیرند چون به حقیقت غیر قابل انکاری مناسفانه باید معترف بود که مردم در حال حاضر از نظر تامین هزینه زندگی و معیشت با مشکلات زیادی مواجه هستند مثلاً مسأله ترفیخ، درمان و دارو، مدرسه اطفال - تلفن - نوسان قیمت و گرانی ارزاق عمومی - میوه - تره بار - کرایه مسکن - اتوبوس و بسیاری از این موارد هر یک به نوعی مردم را به خود مشغول و یا موجبات ناراحتی آنان را فراهم ساخته است اگر واقعاً این مشکلات و گرانی موجود با تدابیر لازم حل و فصل گردد مردم به دستگاه مؤمن و معتقد شده و ده‌ها گوی خواهند بود چه باید پذیرفت که یک مقدار از این گرانی بی ارتباط با مسایل بین المللی نبوده و اجتناب ناپذیر است ولی همچنان باید معترف بود که قسمت اعظم آن در اثر بی اطلاعی و عدم مدیریت و یا نوظنه و دسیسه یک عده دلال

و میدان دار، نه به شکل سابق در لباس امثال طیبها بلکه با ابوزسیون و شکل و قیافه آراسته و فریبنده مثل آقایان شهبازی معاون آقای نخست وزیر، شیخ بهایی نماینده مجلس شورای ملی و سمدات فر رئیس اصناف و هیئت ده نفره و نماینده مجلس که فعلاً این بازی خطرناک را ادامه می دهند یعنی از سهم هر خانواده ایرانی کارگر، کاسب و کارمند مقداری ذردی و نتیجه کل آن عاید جیب شریفشان می گردد و در این میان مردم ناراضی و شاهنشاه از ناراضیاتی مردم ناراحت اند ولی آن عده معدود دنبال چپاول و غارت بیت المال عمومی و پر کردن جیب خودشان می باشند و باید به یک نکته توجه نمود که چرا قبلاً توجهی به افکار عمومی نمی شد که آیا افکار عمومی قدرت پذیرش موقعیت جدید گرانی را دارد یا نه؟ چون بترین را گران می نماید و بعداً اعتصاب می شود و پایین می آورند خطوط اتوبوس را نصف می نمایند یعنی قیمت بلیط را دو برابر می کنند، باز مردم اعتصاب و سرو صدا می کنند و بعداً به حالت اولیه بر می گردانند. اضافه حقوق فرهنگیان را نمی دهند تا مردم شروع به جمار و جنجال و زمرمه اعتصاب و دست از کار کسبیدن می نمایند، فوراً پرداخت می کنند. گوشت را گران کرده مردم ناراحت و مقدمات یک جنجال بزرگ را فراهم می نمایند بعد پایین می آورند و در جواب می گویند هرگز از ابتدا تصمیم به این عمل نبوده است و موضوع را حاشا می نمایند به هر حال این قبیل اعمال که بدون مطالعه و بررسی و از روی ندانم کاری صورت می گیرد عواقب خوش آیندی نداشته و معنی آن این است که دستگاه رأساً

تعمیراتی لازم به ناکامه مستکر طرح‌هایی می‌گردند که جامعه‌ای را غضبناک و خشمگین و یا موجبات تزلزل افکار و آرامش عموم مردم می‌گردند امری ضروری و حیاتی است. آنچه فوقاً اشاره گردید، گوشه‌ای از عقاید و اظهار نظرات مردم در زمینه‌های بی‌توجهی مسئولین مربوط نسبت به وظائف محوله در قبال مردم بوده و توجه اولیای امر به کلیه موارد و مسائلی که دارای ریشه‌های بدبینی، انتقاد، اعتراض و روگردانی و یا به طوری کلی باعث ایجاد عقده یا ناراضی‌های در مردم خواهد گردید امری لازم الاجرا می‌باشد.

متبع فرد مطلع، دانشمند، جامعه‌شناس و صاحب نظری است که به علت دارا بودن انگیزه ایدئولوژی ناسیونالیستی و شناخت قوی نسبت به عوامل نارضاضی زادر اجتماع همواره گزارشات مفید و یا ارزشی تهیه و تسلیم که مفاد گزارشات مربوط کاملاً حایز اهمیت و توجه و بررسی است. ۱۲/۲۸/۵۰

این نوشتار گزارش مساواک در خصوص وضع اقتصادی موجود در ایران، سال ۱۳۵۰، بر گرفته از اسناد موجود در مراکز اسناد انقلاب اسلامی

سرپرست و غیره می‌باشند موجبات نگرانی و ناراحتی و روگردانی و حتی مخالفت مردم را برانگیخته، خود این قبیل افراد برای مملکت همانند آن خائسینی هستند که در دادگاهها تحت تعقیب واقع و محکوم شده اند و به نظر مردم همان اندازه که مجازات برای آن دسته از افعال شدگان که علیه رژیم اقدام و محکوم شده‌اند لازم است به همان مقدار هم مجازات برای این دسته از سوجدویانی که در لباس وکیل، وزیر معاون و غیره هستند امری لازم و اجتناب ناپذیر خواهد بود و چون این دسته مقدمین علیه مملکت و مردم و حتی رژیم می‌باشند به هر حال اگر مسأله اخیر گوشه‌ای، فوراً مورد توجه و بازگشت به حال اولیه نمی‌گردید و یکی دو روز ادامه می‌یافت آن وقت معلوم می‌شد که آیا مستبین این عمل قصد توطئه علیه آقای هویدا داشته‌اند یا توطئه علیه مملکت و رژیم.

اینها تمام مسائلی است که در بین مردم به عناوین مختلف مورد مذاکره صحبت و بحث و گفتگو است و موضوع توجه به افکار عمومی و کوتاه نمودن دست مغرضین و توطئه گران و بی‌وزنه آن دسته که در اثر بی‌لیاقی یا نداشتن کاری و نفع شخصی و عدم

تصمیم به گران کردن داشته ولی یا آزاده مردم رو به رو شده و منصرف گردیده است بنابر این یا لا بد از تریخ و گران کردن قیمت اجناس و کالا و مواد مورد مصرفی را از جانب دستگاه دانسته و پایین آوردن آن را در اثر آزاده و همت مردم می‌دانند و کم کم این موضوع سنت می‌شود و مردم راه مقاومت و قیام در مقابل دستگاه را در جهت تامین خواسته‌های خود رفته رفته یاد می‌گیرند باید از ابتدا طرح و برنامه و عملی بدون بررسی و مطالعه و مشورت متخصصین پیاده نشود تا بعداً به طور افشاح آمیزی به حالت اولیه برگردد. به خدا سوگند که این قبیل اعمال خیانت محض است و مسئولین ما روان شناس نیستند و جامعه ایرانی را نمی‌شناسند و با چنین اعمال ناپه‌جا و بی مطالعه موجبات روگردانی مردم را به دستگاه سبب گردیده و این درست برخلاف آن چیزی است که شاهنشاه در اغلب فرمایشات خود به آن اشاره نموده‌اند که باید به افکار و عقاید مردم احترام گذاشت و توجه نمود. چون ادامه این بی‌توجهی‌ها به افکار عمومی باعث تشدید ناراضی‌های عمومی گردیده و به دست چندین نفر ناصالح که در دستگاه مصدر مشاغل و پست‌های وزارت، وکالت و یا معاون و مدیرکل و